

Codex over het welzijn op het werk

Boek V.- Omgevingsfactoren en fysische agentia

Titel 5.- Ioniserende stralingen

- Gewijzigd bij: (1) koninklijk besluit van 14 mei 2019 tot wijziging van de codex over het welzijn op het werk, wat het periodiek gezondheidstoezicht betreft (B.S. 11.6.2019)
- (2) koninklijk besluit van 28 april 2020 tot wijziging van titel 5 betreffende ioniserende stralingen van boek V van de codex over het welzijn op het werk (B.S. 27.5.2020)

Omzetting in Belgisch recht van de Europese richtlijn 90/641/Euratom van de Raad van 4 december 1990 inzake de praktische bescherming van externe werkers die gevaar lopen aan ioniserende straling te worden blootgesteld tijdens hun werk in een gecontroleerde zone

Hoofdstuk I.- Toepassingsgebied en definities

Art. V.5-1.- Deze titel is van toepassing op de activiteiten waarbij werknemers beroepshalve worden of kunnen worden blootgesteld aan een uit ioniserende straling voortkomend risico.

Art. V.5-2.- Voor de toepassing van de bepalingen van deze titel, zijn de definities bedoeld in de artikelen 1 en 1bis van de wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle en artikel 2 van het algemeen reglement ioniserende stralingen van toepassing.

Er wordt verstaan onder FANC: het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle, opgericht bij de wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle.

Hoofdstuk II.- Verplichtingen van de werkgevers

Art. V.5-3.- De werkgever neemt de nodige maatregelen opdat de werknemers die beroepshalve aan ioniserende straling worden of kunnen worden blootgesteld en die zijn gedefinieerd en ingedeeld in categorieën in het algemeen reglement ioniserende stralingen, verplicht onderworpen worden aan het gezondheidstoezicht.

Voor iedere werknemer die overeenkomstig het eerste lid aan het gezondheidstoezicht onderworpen is, wordt een gezondheidsdossier aangelegd en bijgehouden overeenkomstig de bepalingen van boek I, titel 4.

Het gezondheidsdossier wordt bewaard tot vijftig jaar na de professionele activiteiten die een blootstelling aan ioniserende stralingen hebben meegebracht.

Art. V.5-4.- De werkgever is ertoe gehouden elke betrokken werknemer, vóór de blootstelling, aan een voorafgaande gezondheidsbeoordeling te onderwerpen, uitgevoerd door een erkende arbeidsarts.

Wanneer deze blootstelling niet voortkomt uit de normale uitoefening van de taken, maar uit de uitoefening van niet-uitstelbare opdrachten na een radiologische noodtoestand, wordt de voorafgaande gezondheidsbeoordeling uitgesteld.

Indien de blootstelling voortkomt uit opdrachten bedoeld bij het tweede lid, moeten de betrokken werknemers onverwijld worden onderworpen aan een geneeskundig onderzoek dat geldt als periodieke gezondheidsbeoordeling.

De voorafgaande gezondheidsbeoordeling wordt herhaald bij elke tewerkstelling van externe werkers die aan ioniserende straling worden blootgesteld tijdens hun werkzaamheden in een gecontroleerde zone in inrichtingen van klasse I, bedoeld in artikel 3 van het algemeen reglement ioniserende stralingen.

De beslissing van de erkende arbeidsarts volgend op de voorafgaande gezondheidsbeoordeling wordt genomen vóór de tewerkstelling van de betrokken werknemer en mag in geen geval worden uitgesteld, behalve in geval van de in het tweede lid bedoelde radiologische noodtoestand.

De werknemer die binnen dezelfde onderneming op een andere plaats wordt tewerkgesteld, waarbij die verandering tot gevolg heeft dat hij beroepshalve wordt blootgesteld, wordt onderworpen aan een voorafgaande gezondheidsbeoordeling.

Art. V.5-5.- De werkgever is ertoe gehouden de beroepshalve aan ioniserende straling blootgestelde werknemers te onderwerpen aan de periodieke gezondheidsbeoordeling en, in voorkomend geval, aan het onderzoek bij werkhervatting, uitgevoerd door een erkende arbeidsarts.

Art. V.5-6.- Naargelang de aanwijzingen van de erkende arbeidsarts, die rekening houdt met de informatie van de deskundige erkend in de fysische controle voor de inrichtingen waar de werknemers beroepshalve aan ioniserende straling blootgesteld worden of kunnen worden, dient het bijkomend onderzoek te bestaan uit:

- 1° dosimetrie van het orgaan en van het volledig organisme, op grond van het aan de werkpost verbonden risico en de ontvangen doses;
- 2° en/of dosimetrie van het bloed, de urine en het opperhuidbegroeiSEL;
- 3° en/of bloedonderzoek;
- 4° en/of dermatologisch-, oog-, genitaal onderzoek;
- 5° en/of bepaling van het aminozuurgehalte in de urine;
- 6° en/of opsporing van chromosomale afwijkingen.

Er is geen minimumduur van blootstelling aan het risico om de uitvoering van het gezondheidstoezicht op te leggen.

Art. V.5-7.- Ten aanzien van de geschiktheidsverklaring van de beroepshalve aan ioniserende straling blootgestelde werknemers geldt de volgende arbeidsgeneeskundige indeling:

- geschikt;
- geschikt onder bepaalde voorwaarden;
- ongeschikt.

Art. V.5-8.- De werkgever ziet erop toe dat, voor de werknemers die beroepshalve aan het risico voortkomende uit ioniserende straling worden of kunnen worden blootgesteld, de volgende voorschriften worden nageleefd:

- 1° de erkende arbeidsartsen geven inlichtingen aan de werknemers over de risico's verbonden aan blootstelling aan ioniserende straling en over de aan te nemen gebruiksgewoonten, in verband met het systeem van dosislimitering en de optimalisering;
- 2° elk jaar zendt het departement of de afdeling belast met het medisch toezicht van de bevoegde interne of externe dienst, in samenwerking met de dienst voor fysieke controle, aan het Comité, op een globale en anonieme manier, een analyse, volgens de in die inrichting uitgevoerde activiteiten, van de gemeten doses die het gevolg zijn van ioniserende straling.

Hoofdstuk III.- Bijzondere verplichtingen van de externe ondernemingen

Art. V.5-9 en V.5-10: *opgeheven*

Art. V.5-11.- De externe onderneming waakt, hetzij rechtstreeks, hetzij door middel van overeenkomsten met de exploitant, over het gezondheidstoezicht op zijn werkers overeenkomstig de artikelen V.5-12 tot V.5-18.

In het geval echter dat de externe werkers werken in een gecontroleerde zone van een exploitant van een inrichting, ingedeeld in de klasse I volgens artikel 3 van het algemeen reglement ioniserende stralingen, is de externe onderneming verplicht overeenkomsten met de exploitant te sluiten met het oog op het gezondheidstoezicht op zijn werknemers.

Hoofdstuk IV.- Bijzondere verplichtingen van de exploitant

Art. V.5-12.- De exploitant van een gecontroleerde zone waar externe werkers werkzaamheden uitvoeren, is rechtstreeks, dan wel via overeenkomsten, verantwoordelijk voor de praktische aspecten van hun bescherming tegen straling die rechtstreeks met de aard van de gecontroleerde zone en van de werkzaamheden verband houden.

In het bijzonder dient de exploitant voor elke externe werker die in een gecontroleerde zone werkzaamheden uitvoert voorafgaand erop toe zien dat die werker medisch geschikt is bevonden voor het werk dat hem wordt opgedragen.

Hoofdstuk V.- Taken van de departementen of afdelingen belast met het medisch toezicht

Afdeling 1.- Inrichtingen van klasse I, bedoeld in artikel 3 van het algemeen reglement ioniserende stralingen

Art. V.5-13.- De exploitant van een gecontroleerde zone ziet erop toe dat voor de externe werkers en voor de eigen werknemers die in een gecontroleerde zone werkzaamheden uitvoeren, de erkende arbeidsartsen van het departement of de afdeling belast met het medisch toezicht van de bevoegde interne of externe dienst, de voorschriften van de artikelen V.5-14 tot V.5-18 naleven.

Art. V.5-14.- De erkende arbeidsartsen onderwerpen deze eigen werknemers en externe werkers aan de geneeskundige onderzoeken voorgeschreven in de artikelen V.5-4 en V.5-5.

Art. V.5-15.- De erkende arbeidsartsen zien erop toe dat deze eigen werknemers en externe werkers hun zo spoedig mogelijk laten weten welke geneeskundige onderzoeken of behandelingen door middel van ioniserende straling zij door toedoen van hun behandelende arts eventueel ondergaan hebben of nog ondergaan.

Zij vragen aan die werknemers hun de redenen, de aard, de datum alsmede de frequentie van die onderzoeken of behandelingen mede te delen, en noteren die gegevens in het gezondheidsdossier. Indien zij dat nodig achten, vragen zij aan de behandelende arts van de betrokken werknemers bijkomende inlichtingen over die onderzoeken of behandelingen.

Overeenkomstig de bepalingen van artikel I.4-92 delen zij, in voorkomend geval, hun vaststellingen mee aan de erkende arbeidsarts van de externe onderneming. Voor de zelfstandige externe werkers worden de gegevens meegedeeld aan de arts van hun keuze.

Art. V.5-16.- De erkende arbeidsarts doet eveneens een uitspraak over de eventuele afzondering van de eigen werknemer of de externe werker, en over de toe te passen medische spoedbehandeling, de ontsmettingsmaatregelen inbegrepen. De erkende arbeidsarts doet een voorstel over zijn behoud op of verwijdering van de post. De mededeling ervan gebeurt overeenkomstig de bepalingen voorzien in artikel V.5-15, derde lid.

Elke ontsmetting van werknemers of externe werkers die wordt uitgevoerd onder toezicht van de erkende arbeidsarts, wordt in een register ingeschreven.

Art. V.5-17.- Onverminderd de toepassing van artikel I.4-32, § 2, eerste lid, onderwerpen de erkende arbeidsartsen de eigen werknemers en externe werkers die een blootstelling hebben ondergaan die de limieten vastgesteld bij het algemeen reglement ioniserende stralingen overschrijdt, aan een uitzonderlijk gezondheidstoezicht.

In dat geval worden de geneeskundige onderzoeken voorgeschreven in artikel V.5-5 aangevuld met alle onderzoeken, ontsmettingsmaatregelen en dringende behandelingen die de erkende arbeidsarts noodzakelijk acht.

Deze arts doet een uitspraak over het behoud van de werknemer op zijn post of zijn verwijdering, waarbij hij een oordeel geeft inzake geschiktheid, geschiktheid onder bepaalde voorwaarden of ongeschiktheid. De overlegprocedure en de beroepsprocedure geschieden overeenkomstig de bepalingen van de afdelingen 4 en 5 van boek I, titel 4, hoofdstuk V.

De toepassing van de bepalingen van de artikelen I.4-55 en I.4-68, behoort tot de verantwoordelijkheid van de werkgever van de externe onderneming.

Art. V.5-18.- § 1. Op verzoek van de erkende arbeidsartsen en zolang deze laatsten het nodig oordelen om de gezondheid van de betrokkenen te vrijwaren, mogen de werknemers die niet meer beroepshalve aan ioniserende straling worden blootgesteld, aan voortgezet gezondheidstoezicht onderworpen blijven.

Dit voortgezet gezondheidstoezicht omvat al de onderzoeken die noodzakelijk zijn gelet op de gezondheidstoestand van de betrokken werknemer en de omstandigheden waarin deze is blootgesteld of besmet.

Wanneer de betrokken werknemer geen deel meer uitmaakt van het personeel van de onderneming waarvan de erkende arbeidsarts het nodig heeft geoordeeld hem aan het voortgezet gezondheidstoezicht te onderwerpen, moet hierin worden voorzien door het Federaal agentschap

voor beroepsrisico's en op kosten van deze instelling. In dat geval moet een door dit agentschap aangewezen arts voor dit gezondheidstoezicht zorgen en over de duur ervan beslissen.

§ 2. Wanneer de erkende arbeidsarts het nodig acht de externe werkers aan het voortgezet gezondheidstoezicht te onderwerpen, deelt hij dit mede aan de werkgever van de externe onderneming. Als de externe werker niet langer wordt blootgesteld, zendt die werkgever hem naar het Federaal agentschap voor beroepsrisico's. Dit agentschap voorziet in het voortgezet gezondheidstoezicht op zijn kosten en treedt op onder dezelfde voorwaarden als die bepaald in § 1, derde lid.

Art. V.5-19.- De werkgever doet, aan bovengenoemd agentschap en op de manier bepaald in bijlage V.5-1, onverwijld aangifte van de werknemers voor wie in dit voortgezet gezondheidstoezicht moet worden voorzien.

De werkgever doet, onverwijld en op de manier bepaald in bijlage V.5-1, eveneens aangifte aan de algemene directie TWW, van de werknemers die zijn onderworpen aan het uitzonderlijk of voortgezet gezondheidstoezicht, voorgeschreven in de artikelen V.5-17 en V.5-18.

Afdeling 2.- Andere inrichtingen dan die bedoeld in afdeling 1

Art. V.5-20.- De werkgever ziet erop toe dat, voor de werknemers die beroepshalve aan het risico van ioniserende straling worden of kunnen worden blootgesteld, de voorschriften van de artikelen V.5-21 en V.5-22 worden nageleefd.

Art. V.5-21.- De erkende arbeidsartsen van het departement of de afdeling belast met het medisch toezicht van de interne of externe dienst, waarop de werkgever een beroep doet, voeren de in de artikelen V.5-14 tot V.5-19 bepaalde voorschriften uit.

Art. V.5-22.- § 1. Wanneer een externe werker een blootstelling heeft ondergaan die de limieten overschrijdt die zijn vastgesteld in het algemeen reglement ioniserende stralingen en moet worden onderworpen aan het uitzonderlijk gezondheidstoezicht, moet de exploitant deze beslissing aan de externe onderneming mededelen.

In dat geval moet de externe onderneming dit toezicht laten uitoefenen door een erkende arbeidsarts aan wie elke nuttige informatie in verband met de blootstellings- en besmettingsomstandigheden of –omvang worden medegedeeld.

De externe onderneming dient eveneens de naam, de voornamen en het adres van de betrokken werknemer, alsook de beslissing die te zijnen opzichte werd genomen, kenbaar te maken aan het departement of de afdeling belast met het medisch toezicht van de bevoegde interne of externe dienst waarvan zij zich de medewerking heeft verzekerd, zelfs als de erkende arts die met het hierboven genoemde toezicht is belast geen deel uitmaakt van die dienst.

§ 2. In de mate dat uit de omstandigheden blijkt dat het dringend of noodzakelijk is, moet, in hetzelfde geval, het in paragraaf 1 bedoelde toezicht, ten minste in het begin, worden uitgeoefend door de erkende arbeidsarts van de exploitant van de inrichting waar de externe werker is blootgesteld of besmet. Deze arts doet eveneens een uitspraak over de eventuele afzondering van de externe werker en de toe te passen medische spoedbehandeling, de ontsmettingsmaatregelen inbegrepen.

Art. V.5-23.- Het uitzonderlijk en het voortgezet gezondheidstoezicht bedoeld in de artikelen V.5-17 en V.5-18 mogen eveneens door de artsen sociaal inspecteurs worden opgelegd.

Afdeling 3.- Bijzondere maatregelen betreffende de personen belast met het toezicht

Art. V.5-24.- De bepalingen van de artikelen V.5-13 tot V.5-15 zijn niet van toepassing op de personen die met het toezicht zijn belast krachtens internationale of Europese verdragen, een wet, een decreet, een ordonnantie of een besluit, en die hierna worden opgesomd:

- 1° de inspecteurs van het Internationaal Agentschap voor Atoomenergie;
- 2° de personen die belast zijn met het toezicht krachtens het verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie;
- 3° de sociale inspecteurs bedoeld bij de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek;
- 4° de nucleaire inspecteurs van het FANC, bedoeld bij artikel 9 van de wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortvloeiende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle.

De erkende arbeidsartsen van de inrichtingen van klasse I doen bovendien geen uitspraak over het behoud op het werk of de verwijdering van deze personen.

BIJLAGE V.5-1 (1)

Voortgezet gezondheidstoezicht over werknemers die niet langer beroepshalve worden blootgesteld aan ioniserende straling

Aangifte aan het Federaal agentschap voor beroepsrisico's
Codex over het Welzijn op het Werk, artikel V.5-19

Onderneming (naam, voornaam en adres van de werkgever of naam en adres van de onderneming):

De ondergetekende (naam, voornaam en adres)

bestuurder (*)

handelend in naam (*) van bovengenoemde onderneming

deelt het Federaal agentschap voor beroepsrisico's mee dat, overeenkomstig de beslissing van dokter (naam, voornaam en adres)

de volgende personen (naam, voornaam en adres van de betrokken werknemers):

het voortgezet gezondheidstoezicht moeten genieten bedoeld in artikel V.5-18.

Datum:

Handtekening:

(*) De onnodige vermelding schrappen

BIJLAGE V.5-1 (2)

Uitzonderlijk gezondheidstoezicht en voortgezet gezondheidstoezicht over de beroepshalve aan ioniserende straling blootgestelde werknemers

Aangifte aan de algemene directie TWW
Codex over het Welzijn op het Werk, artikel V.5-19

Onderneming (naam, voornaam en adres van de werkgever of naam en adres van de onderneming):

De ondergetekende (naam, voornaam en adres):

bestuurder (*)

handelend in naam (*) van bovengenoemde onderneming

deelt de algemene directie TWW mee dat dokter (naam, voornaam en adres):

beslist heeft dat:

- a) de werknemers wier naam, voornaam en adres hieronder zijn opgegeven, dienen te worden onderworpen aan het uitzonderlijk gezondheidstoezicht waarin is voorzien in artikel V.5-17.
- b) aan de werknemers wier naam, voornaam en adres hieronder zijn opgegeven, het recht dient te worden verzekerd op het voortgezet gezondheidstoezicht waarin is voorzien in artikel V.5-18.

Datum:

Handtekening:

(*) De onnodige vermelding schrappen